

Novum der Zeitschrift stellt die ständige Sparte "Dokumente" dar, die man sonst in keiner patristischen Zeitschrift findet. Sie zeugt davon, dass die Herausgeber ihre Forschungen über die christliche Antike in Einklang mit der Lehre des Höchsten Magisteriums der Katholischen Kirche betreiben wollen. Eine Besonderheit ist ferner die verhältnismässig umfangreiche Sparte "Nachrichten", die - wie allein schon der Name "Zeitschrift" informiert, das patristische Leben in unserer Zeit festhält und actualisiert. Die Anschrift der Redaktion: "Vox Patrum", Interdisziplinäres Institut zur Erforschung der christlichen Antike der KUL, Chopin-Strasse 29/5 A, 20-023 Lublin, Polen. Telefon 228-10.

Ks. Stanisław Longosz - Lublin

14. SPOTKANIE SEKCJI FILOLOGICZNEJ - PELPLIN 1987

Z inicjatywy Sekcji Filologicznej przy Komisji Episkopatu do Spraw Nauki Katolickiej odbyło się 14 września 1987 r. w Pelplinie doroczne spotkanie wykładowców języka łacińskiego i greckiego w Wyższych Seminariach Duchownych. Uczestnicy spotkania doznali wielkiej życzliwości i serdecznej gościnności ze strony władz seminaryjnych, jak i miejscowych profesorów. Spotkanie rozpoczęło się od uroczystej mszy św. koncelebrowanej w języku łacińskim pod przewodnictwem ks. doc. dra hab. H. Wójtowicza, przewodniczącego Sekcji Filologicznej. W homilii wygłoszonej również po łacinie, główny celebrans połączył umiejętnie obchodzone w tym dniu wspomnienie podwyższenia Krzyża z dorocznym spotkaniem sekcyjnym.

Otwarcia sesji dokonał przewodniczący Sekcji Filologicznej: najpierw odczytał specjalny okolicznościowy list nadesłany do uczestników spotkania przez przewodniczącego Komisji Episkopatu do Spraw Nauki Katolickiej J.E. ks. Franciszka kardynała Macharskiego, a następnie przedstawił sprawozdanie z działalności Sekcji od ostatniego Kongresu Teologów Polskich, tj. od września 1983 r. do 11 lutego 1987 roku. Zebranych powitał ponadto w serdecznych słowach po łacinie w imieniu nieobecnych władz seminaryjnych ks. doc. dr hab. W. Eborowicz.

Na treść całodziennych obrad złożyły się 4 prelekcje.

Najpierw wystąpił doc. dr hab. Michał Kaczmarek z nader ciekawym i praktycznym wykładem na temat: "W y k o r z y s t a n i e

t e o r i i k o n o t a c j i s y n t a k t y c z n e j c z a s o w n i k a w n a u c z a n i u ł a c i n y". Konotacja syntaktyczna jest to współoznaczanie przez dany wyraz innych wyrazów w zdaniu poprzez otwieranie pustych miejsc do wypełnienia przez formację należącą do jakiejś klasy i podklasy wyrazów. Najwyraźniej konotacja ta występuje u czasownika. Czasowniki nieprzechodnie oznaczają stan i wymagają podmiotu, konotują tylko podmiot; czasowniki tranzytywne oznaczają czynność, ich działanie przechodzi na przedmiot i wymagają przynajmniej dwóch uzupełnień: podmiotu i dopełnienia. Konotacja, inaczej walencja, to całokształt potencjonalnych połączeń określonego czasownika. Czasownik jest węzłem węzłów. Całe zdanie zawiera się w załączku formy osobowej czasownika. Przyjmując walencję zawężoną do aspektu ilościowego uzyskujemy konotacyjne klasy czasowników. Cały wykład prelegent naświetlał licznymi przykładami.

Z drugą prelekcją pt. "A n t y k w t w ó r c z o ś c i S t a n i s ł a w a R e s z k i /1544-1600/" wystąpiła s. dr Ambrozja Jadwiga Kalinowska. Wykazała, że Stanisław Reszka odznaczał się wielką erudycją klasyczną nie tyle wyniesioną ze szkoły, co nabytą przez ciągłe obcowanie z humanistami wielkiego formatu /jak np. ze Stanisławem Hozjuszem, Marcinem Kromerem/, a także przez szerokie kontakty korespondencyjne z uczonymi w kraju i za granicą, przez liczne podróże do Italii oraz przez częstą lekturę antycznych pisarzy pogańskich i chrześcijańskich, o czym świadczy cała jego piśmiennicza spuścizna, obfitująca w porównania, słownictwo i w cytaty od nich zaczerpnięte.

Kolejnym prelegentem był mgr Piotr Kochanek, który wygłosił referat pt. "K o n t e m p l a c j a w d z i e ł a c h ś w. B a z y l e g o W i e l k i e g o". Kontemplacja w ujęciu Biskupa Cezarei Kapadockiej, to z jednej strony podziw dla oglądanego dzieła stworzenia, z drugiej zaś intelektualna refleksja, która poprzez stworzenie dochodzi do jego Stwórcy; w najwyższym zaś swym akcie duchowym wchodzi w osobową relację ze Stwórcą.

Jako ostatni prelegent przemawiał ks. doc. dr hab. Henryk Wójtowicz. Tematem zaś jego wystąpienia był "M i s t y c y z m r z y m s k i". W wygłoszonym odczycie zwrócił uwagę na zamienne stosowanie w naukowej literaturze przedmiotu takich terminów, jak: "mistycyzm" i "misteria", "mistyczny" lub "tajemniczy" i "misteryjny"

albo "tajemny" lub "tajny". Podał też definicję "misteriów" i wymienił stopnie wtajemniczenia. Zestawił terminy greckie dotyczące wtajemniczenia z ich łacińskimi odpowiednikami zaczerpniętymi przykładowo z "Metamorfoz" /ks. XI/ Apulejusza. Stwierdził, że mistycyzm jest elementem obcym w religii rzymskiej i niewiele można o nim powiedzieć na podstawie świadectw, jakie znajdują się w "Dziejach Rzymu" /39, 8-19/ Liwiusza. Na rozwój mistycyzmu w religii rzymskiej wpłynęła w największym stopniu religia etruska, a także religia grecka i kultury wschodnie. Prawdziwie mistyczne na terenach Italii były dwa kultury: kult Mitry i kult Kybele zwanej Wielką Matką. One to stłumiły oryginalny w niektórych przejawach mistycyzm rzymski.

Idee mistyczne, zawarte w misteriach helleńskich i w kultach wschodnich, jak również w pozostających pod ich wpływem mistycznych praktykach i obrzędach rzymskich, dokonywanych wśród ludu, można poznać, przynajmniej w pewnym stopniu ze świadectw pośrednich, jakich dostarczają w swoich pismach tacy autorzy, jak Apulejusz /Metamorfozy, ks. XI/, Plutarch /De defectu oraculorum 14, 417 c/ i Klemens Aleksandryjski /Protreptyk 120, 1/.

Po każdym referacie były ciekawe i interesujące dyskusje. Szczególne zainteresowanie i lawinę pytań wywołał wykład p. Kaczmar-kowskiego. Uczestnicy spotkania podkreślali potrzebę tego właśnie rodzaju prelekcji na spotkaniach Sekcji Filologicznej.

Przewodniczący Sekcji podsumowując całodziennie obrady zazna-czył, że zjazd spełnił zapewne swoje zadanie, gdyż uczestnicy spotka-nia dzięki dokształceniu i wymianie doświadczeń dydaktycznych oraz panującej podczas obrad serdecznej atmosferze, wyjdą umocnieni na duchu.

Materiały spotkania zostaną opublikowane z niewielkimi zmia-nami w 15 zeszytcie "Vox Patrum".

Ks. Augustyn Eckmann - Lublin